

Fájdalom látni ezt a rohamos destrukciót. A Zichy Nándor ültette mag nem meddő már, hanem dus gyümölcsöket terem. Tudjuk, százezrek és milliók vannak ma is a magyar katolikusok soraiban, akiknek asztalára még nem került soha ezekből a gyümölcsökből. De annyian ajánlják, raffinált és minden hájjal megkent ágensek, hogy a mérges termésnek előbb-utóbb nagy piaca lesz. Magyarország lesz a szeme-világa a sorvadó pápai hatalomnak. És ha már a vezér ravatala fölött sóvár elégia hangzik, a sirján egykoron egy megtévesztett nemzet fekete processziója fog odákat zengeni

R. L.

A kormány és a városok.

— A miniszterelnök leirata Szegedhez. —

(Saját tudósítónktól.) Terjedelmes leirat érkezett szerdán Szegedre Khuen-Héderváry Károly gróftól, a belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnöktől. A leirat arról tudatja a várost, hogy a miniszter a városok segélyezésére az állami költségvetésbe fölvelt három millió koronának harmadik és eddig még föl nem osztott millióját most fölosztotta és Szeged részére hétezeröttszáz koronát utalt ki. Megjegyzni a leirat azt is, hogy ennek az összegnek a hovaforrásáról a közgyűlés szabadon határozhat és a határozat miniszteri jóváhagyást nem igényel.

Értesülésünk szerint a leirattal, illetve a kiutalt hétezeröttszáz korona hovaforrásának a kérdésével legközelebb foglalkozik már a közgyűlés, amely elé megfelelő javaslatot terjeszt a tanács.

A miniszterelnök leirata részletesen foglalkozik azzal a törvényjavaslattal is, amelynek tervezete a befejezéshez közel áll és amely szabályozza a városok állami segélyezésének a kérdését. Megjegyzni a miniszterelnök, hogy a mostani parlamenti viszonyok miatt a javaslatot nem lehet a képviselőházban tárgyalni. A javaslat szerint a városok részére kiutalandó államsegély rendeltetése nem lesz megjelölve és a váro-

sok minden korlátozás nélkül rendelkezhetnek a pénz hovaforrása fölött.

A miniszterelnök leirata, amely egy régóta huzódó kérdést teljesen megvilágít, így hangzik:

Az 1911. évi állami költségvetésben a városok segélyezésére előirányzott három millió koronából az 1911. évi július hó 27-én kiadott rendelettel kétféle millió koronát utalt ki. Egyidejűleg kijelentettem, hogy a lehetőséghez képest még ebben az évben törvényjavaslatot szándékozom előterjeszteni, mely a városok állami segélyezésének kérdését is szabályozni fogja. Kijelentettem továbbá, hogy a harmadik millió koronából az egyes városok részére jutó segélyösszeg megállapításánál az állami segély hovaforrásáról is rendelkező törvény lesz az irányadó.

A törvényjavaslat tervezete a befejezéshez közel van. Mivel azonban a jelenlegi parlamenti viszonyok között nem lehet azt az időpontot meghatározni, melyben a törvényhozás akarata az említett kérdésben megnyilvánulhat: az 1911. évi költségvetéssel engedélyezett segélyösszegnek a városok rendelkezésére bocsátását a törvényjavaslatnak törvényerőre emelkedéséig elhalasztani nem kívánom. Ennélfogva az idézett számú rendelettel az 1911. évi kiutalt államsegély kiegészítéséül, a törvénytervezet alapelveinek figyelembe vételével hétezeröttszáz koronát jelen szám alatt kiadott rendelettel az ottani kir. adóhivatalnál kiutaltványoztam.

Felhívom a város közönségét, hogy a most kiutalt államsegélyösszegnek a pénztárnok és ellenőr által aláírt és a polgármester vagy helyettes által láttamozott nyugtára való felvétele és a házipénztári számadásba való bevételezésé iránt intézkedjék.

Az ezuttal kiutalt államsegélyösszegnek felhasználására nézve a következőkről értesítem:

A törvényhozás elé — a többek között — azt a javaslatot szándékozom terjeszteni, hogy az államsegély a rendeltetés megjelölése nélkül utaltványoztassék ki a városok részére, vagyis az állami segélyösszeg felhasználása tekintetében a városok korlátozva ne legyenek. Viszont azonban, ugyancsak a törvényjavaslat értelmében a városok feladata lenne, hogy közigazgatási alkalmazottaik (tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet) ré-

szére a törvényhozás által megállapítandó illetményeket feltétlenül biztosítsák.

Ezeket az elveket tartva szem előtt, kijelentem, hogy az ezuttal kiutalt államsegélyösszeg felhasználása tárgyában hozandó városi közgyűlési határozat felsőbbhatósági jóváhagyást nem igényel és azt csak felebbezés esetén kell felterjeszteni.

Kikötöm azonban, hogy amennyiben a város által közigazgatási alkalmazottjai részére kiszolgáltatott illetmények — az 1911. évre már előbb kiutalt államsegélyből engedélyezett pótlékok beszámításával — a 62000/1910. szám alatt kiadott körrendelettel megállapított mértéket még el nem érik: akkor a most kiutalt államsegély 7500 korona, illetőleg ennek az összegnek a jelzett célra szükséges része a közigazgatási tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet fizetésének és lakpénzének kiegészítésére fordíttassék.

Amennyiben pedig az a közgyűlési határozat, melyet az 1911. évre már előzőleg kiutalt államsegély felhasználása ügyében hozzám fel kell terjeszteni; az egyes tisztviselők pótlékának megállapítására vonatkozó részében felülvizsgálatom rendjén esetleg változást szenved: ezt a változtatást az ezuttal kiutalt államsegélyből engedélyezendő pótlékok számszerű megállapításánál is figyelembe kell venni és megfelelően érvényesíteni.

Végül megjegyzem, hogy a törvénytervezet az egyes városoknak az államsegélyből való további részletezésénél alapul veszi azokat a jellegzetes adatokat, így többek között a vagyont, pótdát, az alkalmazottak illetményeit, az igénybevett és az igénybevehető erőforrásokat, a teherviselő képességet, a meglevő és hiányzó városi közintézményeket, a lakosság áldozatkészségét, amelyek egymáshoz viszonyítás útján az egyes városoknak az állami támogatásra való reálszükségét, illetőleg azoknak anyagi erejét, mai fejlettségét és további fejlődésképeségét feltűntetik. A törvénytervezet ezen alapelvét kívántam érvényre juttatni, midőn a harmadik millió koronából a kedvezőtlenebb viszonyok között levő városokat — a rendelkezésre álló összes adatok és a méltánylást érdemlő körülmények beható mérlegelésével aránylag nagyobb segélyben részesítettem.

A városok jogosult érdekeinek kielégítéséről az államsegélyen kívül egyéb törvényhozási intézkedések kezdeményezésével, ezek között első sorban a városi rendőrségeknek korszerű fejlesztése útján óhajtok gondoskodni, ami pénzügyi kihatásában különösen a nagyobb és vagyonosabb városok szempontjából lényegesen tehermentesítéssel fog járni.

Budapest, 1911. évi december hó 22-én.

Khuen-Héderváry Károly gróf.

Most ez keserű a szükségben, de a szükség elnyomja ezt a keserűséget, a lenyűgöző szükség kielégítése felett való öröm, nem engedti ezt a keserűséget a maga nagyságában érezni, — de később, mikor már nem is annyira a pénz fog hajtani, hanem a vér, mikor egyszer ez akarja magát élvezni — maga magáért — akkor ez még keserűbb lesz. Majd ekkor is a szokott áradat akarják fizetni.

Látod kis Erna! Ez az! Ez még mindig csak bevezetés volt!

Ezek a férfiak, akik a te kegyeidet élvezték, akik oly könnyen jutottak hozzád, egymás után, ép olyan könnyen dobnak el. Egy két nap, könnyen ment — gyerünk tovább. Ezeknek volt egyszer ötven-száz frank kiadni valójuk. Pezsgő, vacsora, mámor, szerelem! Élveztek, kiélveztek és tovább mennek. És te itt állsz, a fejed még mámoros a vig éjszakától és már el vagy dobva és nem tudod még, mit és hol fogsz vacsorázni. Lesz-e vacsorád? A zsebed üres — szegény vagy! El vagy dobva! Egy vacsora, egy kis pezsgő, egy kis mámor és már el vagy dobva! Megint koldus vagy.

Kis Ernám! Még van idő, nem a visszafordulásra, hanem ezen az úton a — boldogságra. Tudod melyik eszköz vezet oda? Az asszonyi, a kokott-ravaszság.

Válassz egy férfit. Egyet, aki birja pénzzel

— és ezzel az egygyel szemben fékezd a véred, legalább egy hónapig. Hagydd kérni, könyörögni, kinlódni — de tartsd magad! Tartsd magad, ha lehet, még tovább, ameddig bírod. És akkor — ennek az egy férfinak is vannak barátai, a barátainak szintén vannak barátai és ezeknek szintén... és te haladsz fölfelé. És addig, amíg a véred fékezni tudod ezzel a férfivel szemben, de egész bizonyosan addig, gondoskodj szép lakásról, ékszerről — gondoskodj ekszisztenciáról. Csak az anyagi előnyeidet nézd! De addig, míg a véred fékezni tudod! Akkor a forma szerencsés! És a forma: az itt minden! Akkor még nem a szerelmedet fizette meg a férfi — akkor még a te rád költött pénzt apró figyelmességnek nevezi, mely őt a hódításban, a te meghódításodban segítette, nem fizette meg a szerelmedet, — ostromolt minden eszközzel és — „meghódított”. Mert a férfiak oly nagyon naivak!

És akkor nem kell majd hónapos szobában laknod és nem kell majd egy mámoros, pezsgős vacsora után azon gondolkodni, mi lesz holnap vacsorára? Nem kell majd érezned megaláztatást, megvetést, megbélyegzést, vagy legalább is soha sem fogják az emberek ezt éreztetni veled...

... Ne sirj kis Erna... Ugy lesz, ahogy mondtam. És te akkor még boldog leszel.

Az oroszok Perzsiában. Teheránból jelentik: Az orosz csapatok elfoglalták Tebrist és ezzel a helyzet Perzsiában megint kritikus lett. A kormány feloszlatta a parlamentet és tehetetlenül nézi az orosz csapatok előnyomulását. Tegnap délután Dulesából a 8-ik hegyi tüzéresapat és egy szotnya kozák érkezett Adsi-Csaj elé, miután a benszülöttekkel erős harcot vívtak. Az oroszok vesztesége halottakban, sebesültekben, és eltűntekben száz ember. A lakosság mindenütt lázong az orosz katonaság ellen.

Amerikai hadihajók kínai vizeken. Newyorkból jelentik: Négy amerikai hadihajó érkezett újabban Kína partvidékére és most már az Uniónak tizenegy nagy páncélosa van a kínai vizeken.

Miniszterek Bécsben. Bécsből jelentik: Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter szerdán este Bécsbe érkeztek. A miniszterelnök cütörtökön délelőtt audiencián jelenik meg a király előtt, akinek a kormány jókívánságait tolmácsolja.